

Zavedení vnitřního oznamovacího systému podle zákona č. 171 / 2023 Sb.

ČÁST první

Obecná část

1. Tato směrnice se vydává za účelem zavedení vnitřního oznamovacího systému v **Živnostenské pojišťovně a.s.** (dále „společnost“) ve smyslu zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále „zákon“), podle kterého je společnost povinným subjektem. Povinný subjekt nesmí umožnit, aby oznamovatel nebo dotčená osoba byli vystaveni odvetnému opatření, zejména těm, která jsou definována § 4 odst.(1) písm. a) až m) zákona.
2. Vnitřní oznamovací systém společnosti (dále „VOS“) má sloužit k prevenci a odhalování protiprávního jednání v oblastech věcné působnosti zákona a je nastaven za účelem ochrany zaměstnanců, kteří VOS hodlají použít k oznámení takového jednání.
3. V případě, že se zaměstnanec setká v souvislosti se svojí prací ve společnosti s jednáním, o kterém má oprávněný důvod se domnívat, že je či bude protiprávní, a které spadá do oblasti věcné působnosti zákona, může zaměstnanec učinit o takovém protiprávním jednání oznámení přes VOS společnosti. Tímto oznámením se bude vždy zabývat příslušná osoba, která bude jako jediná znát totožnost oznamovatele a bude dbát o to, aby zůstala utajena.

ČÁST druhá

Vysvětlení základních pojmů

1. **Oznámením** se rozumí oznámení fyzické osoby (dále jen „oznamovatel“) obsahující informace o možném protiprávním jednání ve smyslu zákona, ke kterému došlo nebo má dojít ve společnosti a o kterém se oznamovatel dozvěděl v souvislosti se svojí prací pro společnost. Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození oznamovatele.
2. **Oznamovatelem** může být fyzická osoba, která je nebo byla v společnosti i v základním pracovněprávním vztahu, příp. uchazečem o takovou práci, nebo pro ni vykonává či vykonávala dobrovolnickou činnost, odbornou praxi či stáž. V souladu se zákonem vylučuje společnost přijímání oznámení od jiných osob.
3. **Příslušná osoba** přijímá a vyřizuje oznámení podaná přes VOS společnost, komunikuje s oznamovatelem a navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu. Příslušnou osobu jmenuje obch.ředitel společnosti, který zajistí její řádné poučení o právech a povinnostech ve smyslu zákona. Příslušná osoba je odpovědná za ochranu oznamovatele.
4. **Věcná působnost zákona** vymezuje oblasti, v nichž jsou oznámení pod ochranou zákona. Jedná se o oznámení protiprávního jednání, jež
 - a) má znaky trestného činu,
 - b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 tis. Kč,
 - c) porušuje zákon (č. 171/2023 Sb.), nebo porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie, v oblastech vymezených v § 2 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně oznamovatelů, zejména:

- finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
- daně z příjmů právnických osob,
- předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- ochrany spotřebitele,
- souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
- bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
- ochrany životního prostředí,
- bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
- radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
- hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
- ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
- ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
- fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

5. Odvetným opatřením se rozumí jakákoli přímá či nepřímá jednání nebo opomenutí, ke kterým dochází v pracovním kontextu, která by byla vyvolána oznámením a mohla by způsobit neoprávněnou újmu oznamovateli nebo osobám s ním spřízněným či spolupracujícím ve smyslu zákona.

6. Písemným záznamem se nerozumí přepis telefonického oznámení nebo z osobního jednání, ale pouze záznam zachycující podstatu osobního nebo telefonického oznámení. Obsah písemného záznamu bude odpovídat protokolu dle § 18 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., zákon správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Příslušná osoba umožní oznamovateli, aby se k písemnému záznamu vyjádřil, a vyjádření k záznamu přiloží. Zvukovou nahrávku nebo přepis z ústního jednání příslušná osoba pořídí pouze se souhlasem oznamovatele.

ČÁST třetí

Zavedení vnitřního oznamovacího systému

I. Způsob podání oznámení

1. Oznamovatelé mohou podat své oznámení prostřednictvím VOS, a to níže uvedenými způsoby, přičemž konkrétní přístupové údaje a kontakty jsou uveřejněny na webových stránkách společnosti.

Obsahem oznámení je rovněž: jméno, příjmení, datum narození nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, kontaktní adresa oznamovatele, shrnutí podstaty a obsahové stránky oznámení včetně identifikace osoby, proti které je oznámení směřováno, je-li její totožnost známa.

2. Veškeré záležitosti, včetně těch, které spadají do věcné působnosti zákona, může zaměstnanec společnosti před oznámením podle této směrnice nahlásit vedoucímu zaměstnanci nebo vedení společnosti či pověřenci na ochranu osobních údajů, týkají-li se porušení nakládání s osobními údaji. Vedoucí zaměstnanec v rámci příslušného útvaru vyvine maximální úsilí, aby došlo k vyřešení předmětné záležitosti a případně k odstranění a nápravě následků, pokud by se jednalo o porušení v oblastech věcné působnosti zákona.

3. Pokud zaměstnanec nevyužije postup dle odst. 2, lze oznámení podat:

- a)** Písemně prostřednictvím e-mailu. Oznámení prostřednictvím zabezpečeného e-mailu se zasílají na určenou e-mailovou adresu, přístupnou výhradně příslušné osobě.
 - b)** Písemně v listinné podobě. Oznámení v listinné podobě se zasílá poštou na korespondenční adresu pracoviště, k rukám příslušné osoby.
 - c)** Osobně. Požádá-li o to oznamovatel, oznámení bude přijato příslušnou osobou v rámci osobní schůzky v přiměřené lhůtě sdělené oznamovateli, nejpozději však do 14 dnů.
- 4.** Oznámení by mělo obsahovat dostatečné množství informací umožňujících řádné prošetření ze strany příslušné osoby. Za podstatné informace, jež by neměly v oznámení scházet, se pokládá zejména skutkový popis oznamované situace a zdůvodnění, v čem oznamovatel spatřuje údajné porušení. Oznamovatel zároveň může přiložit další materiály a důkazy. Příslušná osoba tyto informace zjišťuje při přijímání oznámení.
- 5.** Údaje o totožnosti oznamovatele, či údaje, z nichž lze jeho totožnost dovodit, jsou přístupné výlučně příslušné osobě a ta má povinnost o nich zachovávat mlčenlivost. Přístupy k nástrojům pro oznamování dle bodu 3. má k dispozici pouze příslušná osoba.

II. Příjem a zpracování oznámení, činnost příslušné osoby

- 1.** Zpracování přijatých oznámení, jejich vyřizování a vedení související dokumentace zabezpečuje jmenovaná příslušná osoba. Identifikace příslušné osoby je zveřejněna na webových stránkách společnosti. Při výkonu své činnosti příslušná osobě přímo odpovídá výlučně obch.řediteli společnosti.
- 2.** Pokud je oznámení učiněno ústním způsobem, je o něm se souhlasem oznamovatele pořízena zvuková nahrávka. Není-li souhlas udělen, vyhotoví příslušná osoba písemný záznam, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení.
- 3.** Příslušná osoba zabezpečuje následující činnosti:
 - a)** přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
 - b)** vede komunikaci s oznamovatelem a má povinnost zajistit, aby nebyla prozrazena identita oznamovatele,
 - c)** zajišťuje řádné prověření všech oznámení,
 - d)** navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, pokud se oznámení ukáže jako důvodné; nepřijme-li povinný subjekt opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření,
 - e)** plní pokyny povinného subjektu, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle zákona,
 - f)** má povinnost chránit oznamovatele před jakýmkoliv odvetným opatřením.
- 4.** Příslušná osoba písemně vyrozumí oznamovatele:
 - do 7 dnů o přijetí oznámení,
 - do 30 dnů od přijetí oznámení o výsledcích posouzení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát; o takovém prodloužení informuje oznamovatele,
 - bez zbytečného odkladu o tom, že oznámení nebylo vyhodnoceno jako důvodné; zároveň poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.
- 5.** Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nestranně. Za řádný výkon své činnosti dle zákona ji nelze postihnout.

6. Příslušná osoba má povinnost zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti. Šetření protiprávních jednání realizuje za zvýšené ochrany všech informací uvedených v oznámení.

7. Příslušná osoba je dále povinna vést v elektronické podobě evidenci o jednotlivých oznámeních v dále uvedeném minimálním rozsahu:

a) vlastní dokumentace:

- záznam o podaném oznámení,
- výsledek prověření oznámení a plánovaná či přijatá nápravná opatření.

b) evidované údaje:

- datum přijetí oznámení,
- jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li tyto údaje známy,
- shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa,
- datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení a jeho výsledek,
- případně též zvuková nahrávka nebo přepis oznámení, pokud je oznámení učiněno ústně (osobní nebo telefonický rozhovor).

Tuto evidenci vede příslušná osoba po dobu nezbytně nutnou pro případ dalších šetření, maximálně však po dobu pěti let. K evidenci má přístup pouze příslušná osoba.

8. Příslušná osoba je dále povinna zajistit uveřejnění relevantních informací souvisejících s agendou oznamování a povinně zveřejňovaných ve smyslu zákona na webu společnosti.

ČÁST čtvrtá

Řešení oznámení

1. Podané oznámení posuzuje příslušná osoba osobně a není při něm vázána pokyny jiných osob ve společnosti. Za účelem prošetření oznámení příslušná osoba posuzuje informace nasvědčující protiprávnímu jednání a dohledává další s tím související skutečnosti a důkazy.

2. Zaměstnanci společnosti a členové jejich orgánů jsou povinni poskytovat příslušné osobě veškerou součinnost potřebnou pro posuzování oznámení, a to včetně osobních konzultací, poskytnutí jakýchkoli informací a dokumentů a zpřístupnění zařízení a prostor společnosti.

3. Na základě posouzení oznámení učiní příslušná osoba závěr o tom, zda došlo či může dojít k protiprávnímu jednání ve smyslu zákona či nikoli, zda bylo oznámení učiněno oznamovatelem v dobré víře, že informace jím podané v oznámení jsou pravdivé, jaké jsou okolnosti protiprávního jednání a jaké jsou na něm zapojené osoby. Svě závěry podloží příslušná osoba důkazy, informacemi a dokumenty.

4. Pokud příslušná osoba dojde k závěru, že došlo či může dojít k protiprávnímu jednání, sdělí tuto skutečnost obch.řediteli společnosti, ledaže se protiprávní jednání týká osoby obch.ředitele; v takovém případě se obrátí na předsedu dozorčí rady společnosti. V tomto sdělení uvede příslušná osoba také navrhovaná opatření k

nápravě protiprávního stavu, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k vyzaření totožnosti oznamovatele nebo spřízněné osoby.

5. Pokud bylo oznámení vyhodnoceno jako důvodné, přijme obch.ředitel společnosti nápravná opatření navržená příslušnou osobou, nebo přijme jiné vhodné opatření k předejití či nápravě protiprávního stavu. O přijatých nápravných opatřeních informuje příslušnou osobu.

ČÁST pátá

Kontaktní údaje k podání oznámení

Komu a jak se oznámení v Živnostenské pojišťovně a.s. podává.

Oznamovatel podává oznámení prostřednictvím VOS výhradně příslušné osobě a je oprávněn jej podat písemně (v listinné nebo elektronické podobě) i ústně (osobně, telefonicky).

Příslušnou osobou Živnostenské pojišťovně a.s. k výkonu činností dle § 11 zákona je Kamila Šebková, člen představenstva (dále jen „příslušná osoba“).

K podání oznámení prostřednictvím VOS může oznamovatel využít:

- zaslání na adresu společnosti: Kamila Šebková, Živnostenská pojišťovna a.s., Eliščino nábřeží 375, 500 03 Hradec Králové s označením obálky „Oznámení - neotevírat - výhradně k rukám příslušné osoby“,
- e-mailovou adresu: oznameni@zivnopolj.eu
- telefonní linku +420 773 754 885 (o telefonickém oznámení se pořizuje písemný záznam*),
- použití datové schránky společnosti:
- osobní jednání: po předchozí domluvě (telefonické nebo e-mailem) je možné sjednat termín osobního jednání s příslušnou osobou, která o tomto oznámení sepíše písemný záznam.

Externí oznamovací systém

Zřizuje Ministerstvo spravedlnosti: <https://oznamovatel.justice.cz/>

Podání oznámení ministerstvu není podmíněno prvotním podáním oznámení prostřednictvím interního oznamovacího systému.

Je zcela na rozhodnutí oznamovatele, jaký postup zvolí.

ČÁST šestá

Další ustanovení

1. Při plnění povinností ve smyslu zákona dochází ze strany příslušné osoby ke zpracování osobních údajů oznamovatelů a třetích osob. Příslušná osoba v této souvislosti postupuje v souladu s obecně závaznými právními předpisy na ochranu osobních údajů a podle příslušných interních předpisů společnosti.

2. Zachování důvěrnosti a ochrany osobních údajů

Příslušná osoba prošetřuje oznámení způsobem, který zajišťuje úplné skrytí totožnosti oznamovatele. Příslušná osoba není oprávněna sdělit nikomu totožnost oznamovatele bez jeho předchozího písemného souhlasu. Veškeré informace o podaných oznámeních vede příslušná osoba samostatně a nikomu je nepředává. Totožnost oznamovatele může být bez jeho souhlasu sdělena pouze příslušnému orgánu veřejné moci v souladu s právními předpisy – např. orgánům činným v trestním řízení v případě následného trestního řízení. Oznamovatel je příslušnou osobou předem informován o poskytnutí informací orgánu veřejné moci o své totožnosti a důvodech, pro které je povinna informaci o totožnosti oznamovatele poskytnout, a umožnit oznamovateli, aby se k poskytnutí informace vyjádřil.

3. Společnost vydáním této směrnice seznámila a poučila všechny zaměstnance o možnostech a postupech oznamování podle zákona.

4. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 8. června 2023.

V Hradci Králové, 5. června 2023

Základní informace pro oznamovatele protiprávního jednání

Ochrana oznamovatelů spočívá zejména:

- a) ve vytvoření zabezpečených kanálů pro hlášení protiprávního jednání zjištěného na pracovišti,
- b) v zajištění ochrany totožnosti oznamovatele a důvěrnosti oznamovaných informací, a
- c) v ochraně oznamovatele před odvetnými opatřeními za podání oznámení (např. v podobě ukončení pracovního poměru, snížení osobního příplatku, převedení na jinou práci, ostrakizace, apod.)

Pokud oznámíte protiprávní jednání za splnění níže uvedených podmínek, **nesmíte být** v souvislosti s touto skutečností **nijak znevýhodněni nebo poškozeni!**

Bližší informace naleznete zde:
<https://oznamovatel.justice.cz/informace-pro-oznamovatele/>

Oznamovatel (též whistleblower) je osoba, která se dozvěděla o protiprávním jednáním v souvislosti se svou prací a tuto skutečnost oznámila. Může se jednat o zaměstnance, státního zaměstnance, ale i např. stážistu nebo dodavatele. Není přitom důležité, zda oznamovatel výše zmíněnou práci v okamžiku podání oznámení stále vykonává, či ji vykonával v minulosti nebo se o danou práci pouze ucházel a v rámci tohoto procesu se o protiprávním jednání dozvěděl.

Která protiprávní jednání lze hlásit v režimu ochrany oznamovatelů

Ochrana oznamovatelů vychází z evropské Směrnice¹, která vymezuje oblasti, jejichž porušení lze oznamovat v chráněném režimu. Je přitom jedno, zda dané porušení naplňuje skutkovou podstatou přestupku, trestného činu, nebo zda se jedná o „pouhé“ nesplnění zákonných povinností. Těmito oblastmi jsou:

- a) zadávání veřejných zakázek;
- b) finanční služby, produkty a trhy a předcházení praní peněz a financování terorismu;
- c) bezpečnost a soulad výrobků s předpisy;
- d) bezpečnost dopravy;
- e) ochrana životního prostředí;
- f) radiační ochrana a jaderná bezpečnost;
- g) bezpečnost potravin a krmiv, zdraví a dobré životní podmínky zvířat;
- h) veřejné zdraví;
- i) ochrana spotřebitele a
- j) ochrana soukromí a osobních údajů a bezpečnost sítí a informačních systémů.

¹ Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie – dostupná v ČJ zde [EUR-Lex - 32019L1937 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lex/LexUriVocab.do)

Co nelze nikdy hlásit

Z oznamování jsou vyloučeny některé typy zákonem chráněných informací. Nelze tak například podat oznámení, které by obsahovalo informace podléhající tajemství právnických (např. advokátní tajemství) nebo zdravotnických profesí; informace které by mohly bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky a informace o činnosti zpravodajských služeb. Dále nesmí být součástí oznámení utajované informace a informace, jejichž vyřazení by zjevně mohlo ohrozit probíhající trestní řízení, a dále zvláštní skutečnosti podléhající ochraně podle zákona upravujícího krizové řízení.

Osoba, která by podala oznámení obsahující některé z uvedených informací, nejen že není chráněna ve smyslu Směrnice, ale může se dopustit přestupku, kárného provinění či dokonce trestného činu.

Jak lze oznamovat

V chráněném režimu Směrnice lze oznamovat výše uvedená protiprávní jednání jedním ze tří způsobů. Ať si vyberete jakýkoliv ze způsobů oznamování, platí vše výše uvedené.

a) Oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému

Vybraní zaměstnavatelé mají povinnost zavést zabezpečený vnitřní oznamovací systém.

b) Oznámení Ministerstvu spravedlnosti

Ministerstvu spravedlnosti lze podat oznámení zde <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>

c) Uveřejnění.

Ve vybraných případech je možné zjištěné informace uveřejnit (např. prostřednictvím sdělovacích prostředků) – více informací ke zveřejnění zde <https://oznamovatel.justice.cz/kdy-se-muze-oznamovatel-obratit-primo-na-verejnost/>

Oznámení formou uveřejnění má svá specifická pravidla a není možné jej učinit ve všech případech. Pokud k němu přistoupíte neoprávněně, vystavujete se riziku postihu.